

Ældrerådet i Gribskov
Kommune

Årsberetning

2018

Årsberetning 2018

Årsberetningen er en beskrivelse af udvalgte temaer, som Ældrerådet har arbejdet med i 2018 og hvilke områder, Ældrerådet særligt vil følge i 2019-20.

Valg til Ældrerådet

For første gang blev valget i 2017 gennemført som et fremmødevalg, hvor borgerne kunne stemme samtidig med valget til Kommunalbestyrelsen. Tidligere skete valget som brevstemmevalg. Det viste sig at være en god ide, idet stemmeprocenten steg fra 41,5% ved forrige valg til 62,2%. Der blev valgt 7 medlemmer for perioden 2018-2021 og Ældrerådet konstituerede sig således:

Formand Torben Møgelhøj
Næstformand Karenmargrete Dencker
Sekretær Annelise Torne Zinck
Kasserer Kirsten Boldsen Ambus
Nanna Westergård-Nielsen
Leif Dræbye
Claus Sætter-Lassen

Ældrerådet (ÆR) er valgt af borgere over 60 år i Gribskov Kommune til at rådgive politikere og forvaltninger om forhold der vedrører ældre borgere, og rådet skal høres i alle sager, der vedrører ældre borgeres forhold i Gribskov Kommune. Som gruppe dækker ÆR mange fagområder og har forskellige kompetencer og erfaringer, som der kan trækkes på i rådets arbejde.

Ældrerådets arbejde i 2018 – udvalgte fokuspunkter

Ældrerådets møder

ÆR's samarbejde med Udvalget for Ældre Social og Sundhed (ÆSS) kom lidt forsinket i gang på grund af Byrådets sene konstituering.

ÆR har holdt 16 møder i 2018, der blev afgivet høringssvar i 37 sager. ÆR har desuden holdt tre møder med ÆSS og et temamøde med det samlede Byråd.

Det er aftalt, at udvalget for ÆSS og ÆR afholder kvartalsvise møder i 2019, ligesom der holdes løbende, møder med administrationen om konkrete emner.

ÆR er repræsenteret i Dialoggruppen for kollektiv trafik, Kostrådet for Det Danske Madhus og i centerrådene på plejecentrene.

ÆR har deltaget i et dialogmøde med ældreminister Thyra Franck, om "Velfærd for de Ældre"

ÆR er repræsenteret i Regionsældrerådet sammen med de øvrige ældreråd i regionen.

Regionsældrerådet rådgiver regionens politikere i sundhedsfaglige spørgsmål af betydning for ældre borgere.

Herudover udveksler ÆR erfaringer med otte andre ældreråd organiseret i Nordsjælland "Nordgruppen".

ÆR har deltaget i følgende temamøder og konferencer i Danske Ældreråds regi:
Temamøde om retsgrundlaget for ældreråd (de nye medlemmer) og demensvenlighed, pårørendeindsats og en værdi død.

ÆR har deltaget i Ældrepolitisk konference: ”Har vi et værdigt samfund at blive ældre i?”.

Med de nævnte aktiviteter bestræber ÆR sig på at være godt rustet til at deltage i en konstruktiv dialog om de ældres forhold i Gribskov Kommune.

Plejhjemspladser

ÆR har længe kæmpet for at få oprettet flere plejhjemspladser i Gribskov Kommune. Opførelsen af et friplejehjem på Bavne Ager i Gilleleje er positivt, men vil efter ÆR's opfattelse ikke løse den nuværende mangel på såvel plejepladser som akutpladser. Friplejehjemmene modtager ikke alene borgere fra Gribskov Kommune, men er også åbne for borgere fra andre kommuner.

ÆR arbejder for, at kommunen udvider plejeboligkapaciteten, enten ved at bygge flere plejehjem eller ved at udvide antallet af plejeboliger i tilknytning til eksisterende plejecentre. ÆR har efterlyst en analyse af mulighederne for at bygge til ved de enkelte plejecentre. Fordelen herved vil være, at plejeboligerne får en spredning i kommunen og at eksisterende faciliteter kan anvendes.

Plejeboliganalysen 2018 viser, at der vil være et stigende behov i de kommende år, og at kapacitetspresset også vil være stort efter opførelsen af de 72 friplejeboliger på Bavne Ager og 10 på Ellen Mariehjemmet. Siden slutningen af 2017 har kommunen ikke kunnet overholde garantiforpligtelsen på en ventetid på max. 2 måneder for at få stillet en plejebolig til rådighed.

Akutpladser

Gribskov kommune råder over 33 akutpladser på Toftebo i Esbønderup. Disse pladser er beregnet til midlertidige ophold. Da kommunen i 2018 har manglet plejhjemspladser, er en stor del af akutpladserne anvendt som plejhjemspladser, hvilket betyder, at der også mangler akutpladser.

Hjemtagelse af hjemmesygepleje

Efter megen kritik fra borgere, af hjemmesygeplejen, som plejefirmaet Attendo havde ansvaret for, besluttede Byrådet at hjemtage opgaven til kommunalt regi, for at rette op på de mangler, der var konstateret. ÆR havde gennem flere år gjort opmærksom på, at der var problemer i Attendo's varetagelse af opgaverne. Pleje Gribskov har løst opgaven på et fagligt højt niveau, men opgaven har vist sig at være en stor økonomisk udfordring.

Efterfølgende er det vedtaget også at opsigte aftalen med Attendo om hjemmehjælp, med henblik på at overtage hjemmehjælp og -pleje i december 2019. Der er allerede indledt udvikling af hjemmehjælpen i kommunalt regi. Da der skal være fritvalgsmulighed, er der valgt at arbejde med en såkaldt udbudsmodel.

Holbohave

For ÆR var det vigtigt, at Byrådet besluttede at bevare demensdagcenteret Holbohave, der er til stor gavn og glæde for demente borgere og deres pårørende. Forud for beslutningen var der et tæt samarbejde mellem Faglige Seniorer, Danske Seniorer, Ældresagen og ÆR, der blandt andet mundede ud i en velbesøgt debatformiddag på Græsted Kro med interesserede borgere og frivilligforeninger. Alle var enige om at Holbohave skulle bevares på grund af de gode resultater af en målrettet indsats og aflastning af de pårørende.

I forbindelse med budgetforhandlingerne i efteråret 2018, bevilgede Byrådet 5mill. kr. til demensområdet, hvor de 4,1mill. kr. blev dedikeret til Holbohave.

Tilsynspolitik

ÆR arbejdede sammen med administrationen om at udfærdige en ny tilsynspolitik til politisk beslutning. Efter ÆR's mening, var det et godt samarbejde og et vigtigt grundlag for at sikre, at det vedtagne serviceniveau fastholdes og at evt. forhold, der skal rettes op på, opdages i tide.

Værdighedspolitik

Værdighedspolitikken beskriver, hvordan Gribskov kommune understøtter et værdigt ældreliv, og i 2018 gav ÆR input til hvordan de pårørende kan understøttes, når deres nærmeste ikke længere selv kan klare sig. Ældrerådet har foreslået, at der etableres en funktion som Pårørendevejleder.

Det gamle posthus i Gilleleje

En anden glædelig begivenhed er, at det gamle posthus i Gilleleje blev indviet som Medborger- og foreningshus. Der er ikke tvivl om, at disse mødesteder har stor betydning for især de ældre borgere.

Pensionistguiden

ÆR har i samarbejde med Gribskov Kommune udarbejdet en "Pensionistguide fra A til Å", som giver kommunens pensionister et overblik over, hvad der findes af tilbud og muligheder i kommunen.

Der er også relevant viden at hente for pårørende til pensionister, førtidspensionister og efterlønsmodtagere.

Guiden kan læses på ÆR's hjemmeside (Gribskov Kommune) og en papirudgave er rundsendt på biblioteker, plejecentre og Frivillighedcentre i Gribskov Kommune.

Samarbejdsaftale Ældreråd-Byråd

Der blev udarbejdet en ny samarbejdsaftale mellem ÆR og Byrådet.

Lidt paradoksalt blev ÆR ikke indbudt til drøftelse af aftalen, inden den kom til politisk beslutning, men kunne alene afgive høringssvar. ÆR besluttede at afprøve den ændrede arbejdsgang og foreslog en prøveperiode på ½ år, men Byrådet besluttede at den evalueres efter 1 år.

Der er behov for at aftalen revideres, så ÆR får bedre mulighed for i tide at bidrage til sagernes behandling.

Samarbejdspartnere og inddragelse

Ældrerådet har indgået aftale med Danske Seniorer, Faglige Seniorer og Ældresagen, om at samarbejde om en fælles indsats på relevante emner, der berører de ældre i Gribskov kommune.

ÆR vil ligeledes tage kontakt til pensionistforeninger for at få input til Rådets arbejde.

Samarbejdet med Gribskov Kommune og administrationen har været givende i arbejdet med tilsynspolitikken og Det nære sundhedsvæsen.

Visioner for det videre arbejde.

Indsatsområder

ÆR har drøftet hvilke indsatsområder, der især bør arbejdes med i 2019-20. ÆR's prioriteringer kan ændre sig i takt med, at der kommer andre emner på den politiske dagsorden.

Ældrerådet arbejder især inden for følgende områder:

Forebyggelse og vedligeholdelse

ÆR mener, at der skal være fokus på, at de ældre kan forblive sunde og raske længst muligt. Sundhedsstyrelsen har lige udsendt en rapport, der bygger på de ældres egne vurderinger af deres sundhed. Den viser, at de ældres levealder stiger, men samtidig, at de ældres sundhed ikke forbedres tilsvarende. Det er derfor vigtigt at have fokus på, hvordan borgernes sundhed kan forbedres, også når man kommer op i alderen.

ÆR er imod, at rehabilitering udelukkende anvendes af sparehensyn.

ÆR anbefaler, at de praktiserende læger får en større rolle i forhold til automatisk screening af ældres sundhedstilstand. ÆR anbefaler også, at der samarbejdes mellem læger og andet sundhedspersonale, fx fysioterapeuter og ernæringsterapeuter med henblik på tilbud om motion og træning samt rådgivning om kost og ernæring. ÆR mener ligeledes, at de frivillige i kommunen har en vigtig rolle i forhold til forebyggelse og skal understøttes i deres arbejde.

Demens

Kommunen har igangsat en demensstrategi. ÆR er en aktiv medspiller, og har deltaget i demensdagen i september 2018 og opfølgende workshop i december 2018. ÆR har taget stilling til kommunens strategi, der bygger på workshoppens input fra interessenterne på området.

ÆR har efterlyst, at kommunen arbejder for flere aflastningspladser, så dementes pårørende kan aflastes i kortere perioder. ÆR følger kommunens handlingsplan på demensområdet.

ÆR vil anbefale, at der samarbejdes med de andre kommuner i Nordsjælland med henblik på udvikling af et demensvenligt Nordsjælland, så der arbejdes med udvikling af specialtilbud til de demente og deres pårørende, herunder forebyggende træning og dagtilbud samt at der fortsat samarbejdes med frivilligområdet, så de pårørende kan aflastes og blive støttet i grupper.

Det nære sundhedsvæsen

Der er i øjeblikket igangsat tanker om en landsdækkende Sundhedsreform, sundhedsaftalerne mellem regioner og kommuner revideres og endelig er der i Gribskov Kommune planer om etablering af et eller flere sundhedshuse. Disse planer er på et foreløbigt stade, hvor det er aftalt at ÆR inddrages løbende.

Et kommunalt sundhedshus/sundhedshuse bør være en synlig ramme for det nødvendige samarbejde mellem praktiserende læger, kommunen og det regionale sundhedsvæsen, så samarbejdet mellem sygehuse, praktiserende læger og de kommunale tilbud styrkes til gavn for patienter og pårørende.

Et sundhedshus/sundhedshuse skal rumme de kommunale opgaver, som fx forebyggelse og rehabilitering (træning, rådgivning og genoptræning). I overvejelserne kunne blandt andet indgå Hjemmesygepleje og oprettelse af akutpladser, åben konsultation med de udskrivende læger fra hospitalerne og fælles bioanalysefaciliteter.

Boliger, Pleje- og akutboliger, seniorboliger

ÆR er opmærksom på, at der er en konstant mangel på plejehjems- og akutpladser, hvilket betyder, at kommunen pt. ikke lever op til pladsgarantien, der siger, at den visiterede ældre skal have tilbudt en bolig inden for 2 måneder. Derfor bør der snarest bygges flere plejecentre i bynære områder, hvor både ansatte og pårørende let kan komme til og fra.

ÆR vil anbefale, at der fremover etableres seniorfællesskaber i lighed med udviklingen i andre kommuner, som tiltrækker befolkningen over 50 år og som tilbyder en række fælles faciliteter, som for eksempel varmtvandsbade og træningsrum, fællesspisning, gæstehuse samt giver en tryghed for den enkelte ældre. ÆR vil i den forbindelse anbefale, at der gennemføres en undersøgelse over de ældres ønsker til boliger i kommunen.

Pårørende

De pårørende er en vigtig medspiller for de ældre. Mange pårørende ved ikke, hvilke tilbud, der er til de ældre eller borgere med sygdom i al almindelighed. ÆR anbefaler, at der oprettes en central funktion som pårørendevejleder, der kan kontaktes om de problemer, der opstår når ens pårørende bliver ældre eller svage. Pårørendevejlederen skal være rådgiver og stifinder i de tilbud, der findes i kommunen.

Udbud af hjemmeplejen

Der foregår i øjeblikket et kommunalt udvalgsarbejde om udbud af hjemmeplejen, som ÆR deltager i og følger tæt med henblik på, at sikre serviceniveauet for kommende udbud.

Værdighedspolitikken

Folketinget vedtog i januar en tilføjelse til Værdighedspolitikken, som betyder at alle 70-årige, der bor alene, skal have et forebyggende hjemmebesøg hvis de ønsker det.

Ensomhed blandt ældre er et alvorligt og desværre ofte overset problem. Alt for mange sidder alene uden overskud til at søge fællesskab med andre.

Det forebyggende hjemmebesøg kan f.eks. bruges til at hjælpe den ældre videre til frivillige organisationer eller kommunale tilbud. Formålet er, at besøget kan bidrage med råd og vejledning om aktiviteter og støttemuligheder, som kan give større tryghed, trivsel og sundhed for den enkelte.

Velfærdsteknologi

Der er stor udvikling i de teknologiske muligheder og- hjælpemidler, der kan, hvis de udnyttes hensigtsmæssigt, lette hverdagen for de ældre, pårørende og de ansatte.

ÆR anbefaler, at der foregår et kommunalt og regionalt samarbejde med henblik på vidensdeling, erfaringsindsamling og afprøvning af nye løsninger. ÆR anbefaler, at de potentielle brugere og andre interessenter inddrages løbende i diskussionen om udvikling og anvendelse af teknologiske løsninger på området.

Ældrerådet marts 2019.